

Coronavirus maart en mei 2021

In maart waren de meeste coronamaatregelen nog geldig. Er was een avondklok en de horeca en winkels waren nog gesloten. Steeds meer mensen werden gevaccineerd, maar de besmettingen waren in maart nog steeds aan de hoge kant. Eind april begonnen de eerste versoepelingen. Vanaf 28 april was er geen avondklok meer. Ook de terrassen mochten weer open van 12:00 tot 18:00 uur. Willen inwoners zich nog aan de maatregelen houden? Staan ze nog steeds positief tegenover vaccineren? En wat voor invloed heeft de versoepeling op de mentale gezondheid?

Vorig jaar april stuurden wij ons panel voor het eerst een vragenlijst over het coronavirus. Dit onderzoek hebben wij nu een aantal keer herhaald. De laatste metingen waren tussen 24 en 28 maart en 5 en 9 mei 2021. Deze factsheet beschrijft de resultaten van de coronavragenlijst die panelleden in deze periode invulden. De lokale resultaten vergeleken wij met de resultaten van afgelopen februari en de landelijke resultaten van het RIVM.

Bereidheid en gedrag ten aanzien van de coronamaatregelen

Hoezeer zijn inwoners in maart en mei bereid zich nog aan de maatregelen te houden?

Panelleden in de regio Zaanstreek-Waterland geven in mei op bijna alle punten aan **minder bereid** te zijn om zich aan de coronamaatregelen te houden vergeleken met maart. Dit is te zien in de grafieken op de volgende pagina.

De bereidheid nam **af** op het gebied van:

- bij verkoudheidsklachten thuisblijven;
- zoveel mogelijk thuiswerken;
- drukte vermijden;
- thuisblijven en geen bezoek bij verkoudheidsklachten van een huisgenoot;
- een mondkapje dragen in het openbaar vervoer;
- in quarantaine te gaan na een bezoek in het buitenland;
- in quarantaine te gaan na nauw contact met een besmet persoon.

De bereidheid bleef **gelijk** op het gebied van:

- in quarantaine te gaan na een bezoek in het buitenland.

Is dit onder inwoners van Zaanstreek-Waterland anders dan in heel Nederland?

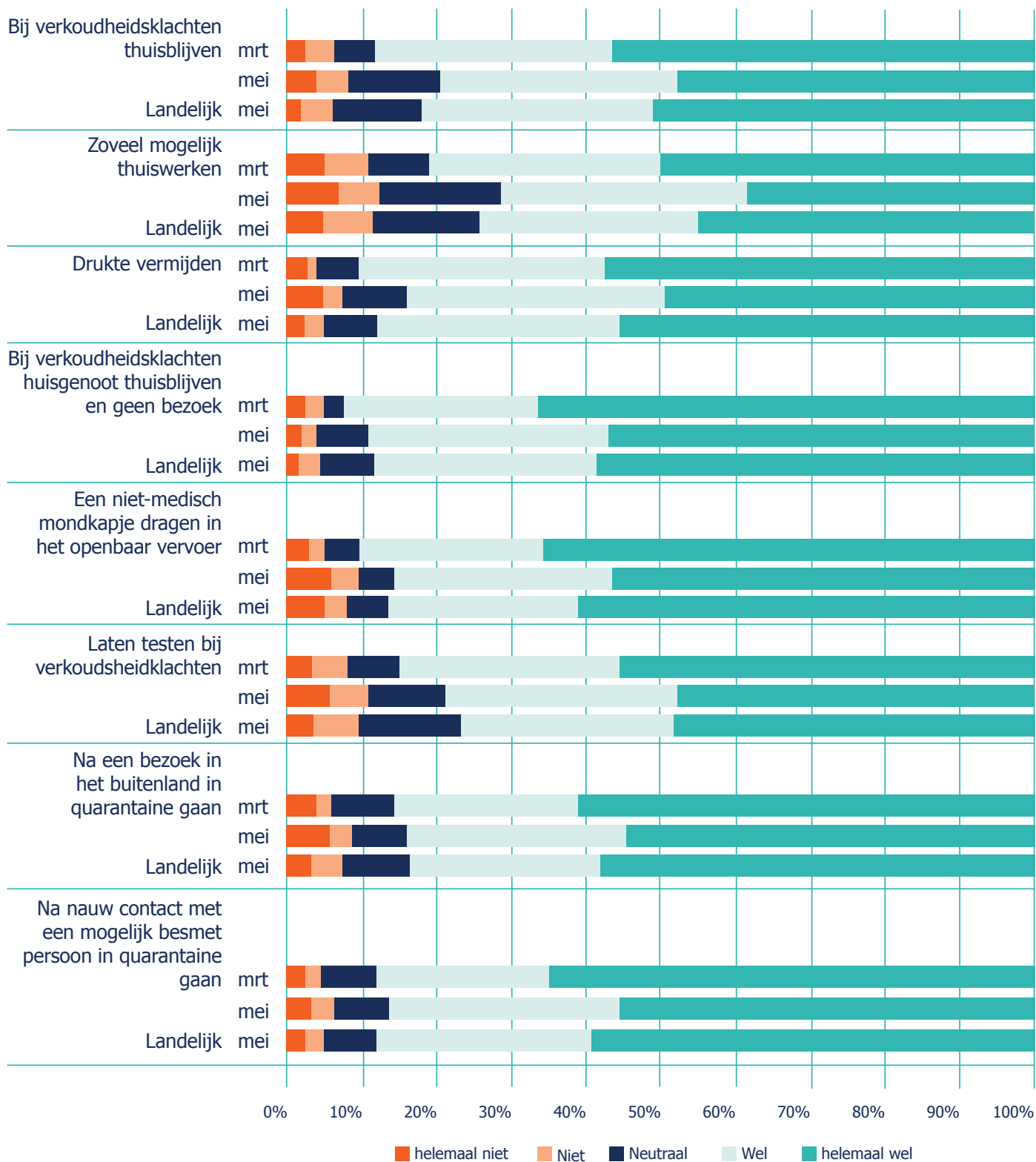
Vergeleken met de landelijke meting van mei zijn panelleden van Zaanstreek-Waterland over het algemeen **minder bereid** zich aan de maatregelen te houden.

Er is in de regio minder bereidheid op het gebied van:

- bij verkoudheidsklachten thuisblijven;
- zoveel mogelijk thuiswerken;
- drukte vermijden;
- thuisblijven en geen bezoek bij verkoudheidsklachten van een huisgenoot;
- een mondkapje dragen in het openbaar vervoer;
- in quarantaine te gaan na een bezoek in het buitenland;
- in quarantaine te gaan na nauw contact met een besmet persoon.

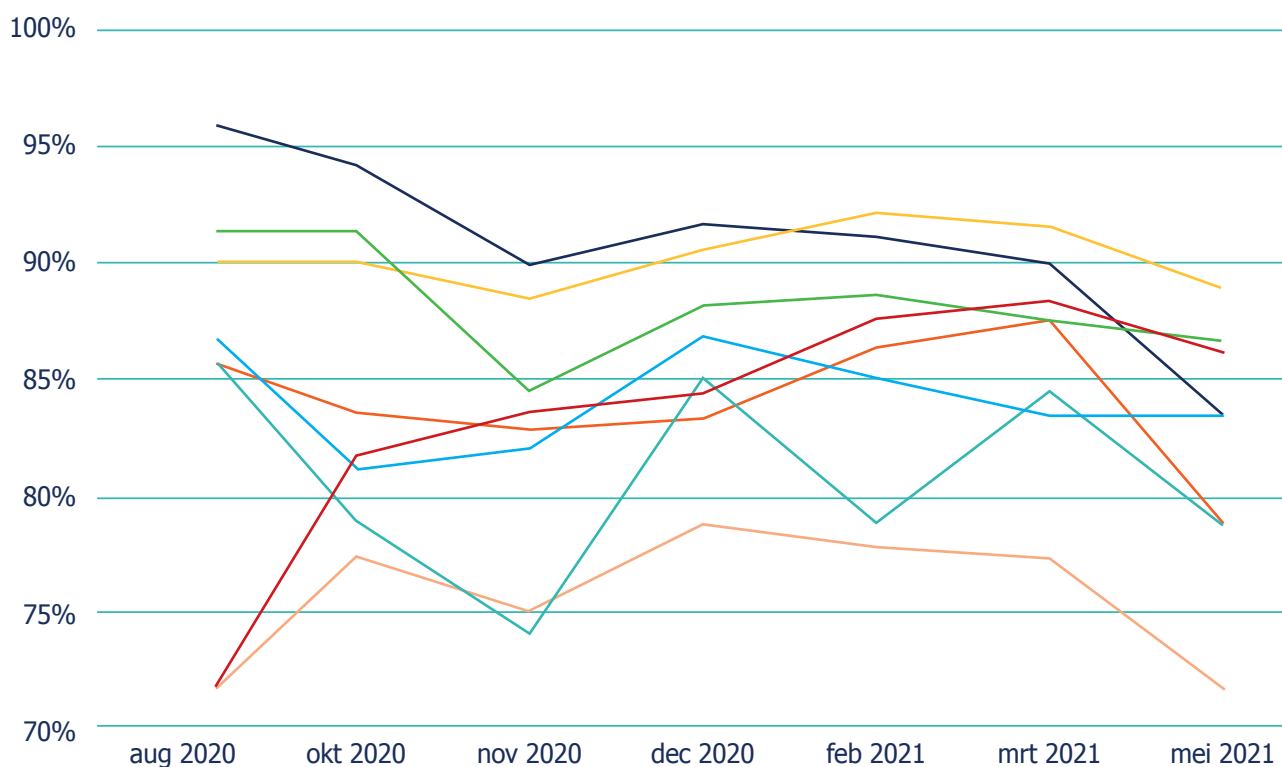
Bereidheid om aan de maatregelen te houden metingen maart en mei 2021

Is de bereidheid om zich aan de maatregelen te houden veranderd in de afgelopen maanden?

- De verschillende meetmomenten laten zien dat de bereidheid van de panelleden in de regio flink verschillen per periode. Een sterke afname in bereidheid is te zien tussen oktober en november. Daarnaast is er ook een daling te zien in de afgelopen maanden. Vanaf november geven zij aan weer meer bereid te zijn om zich aan de maatregelen te houden. Tussen december en februari is er wel een flinke afname te zien in de bereidheid om te testen bij verkoudheidsklachten. Deze lijn zet door in de eerste vier maanden van 2021.
- Tussen maart en mei nam de bereidheid op bijna alle gebieden af. Alleen de bereidheid om in quarantaine te gaan na een bezoek in het buitenland is gelijk gebleven.

Verandering in bereidheid om aan de maatregelen te houden

- Bij verkoudheidsklachten thuisblijven
- Zoveel mogelijk thuiswerken
- Drukke vermijden
- Bij verkoudheidsklachten huisgenoot: thuisblijven en geen bezoek
- Een niet-medisch mondkapje dragen in het openbaar vervoer
- Laten testen bij verkoudheidsklachten
- Na een bezoek in het buitenland in quarantaine gaan
- Na nauw contact met een mogelijk besmet persoon in quarantaine gaan

Ervaren coronaklachten

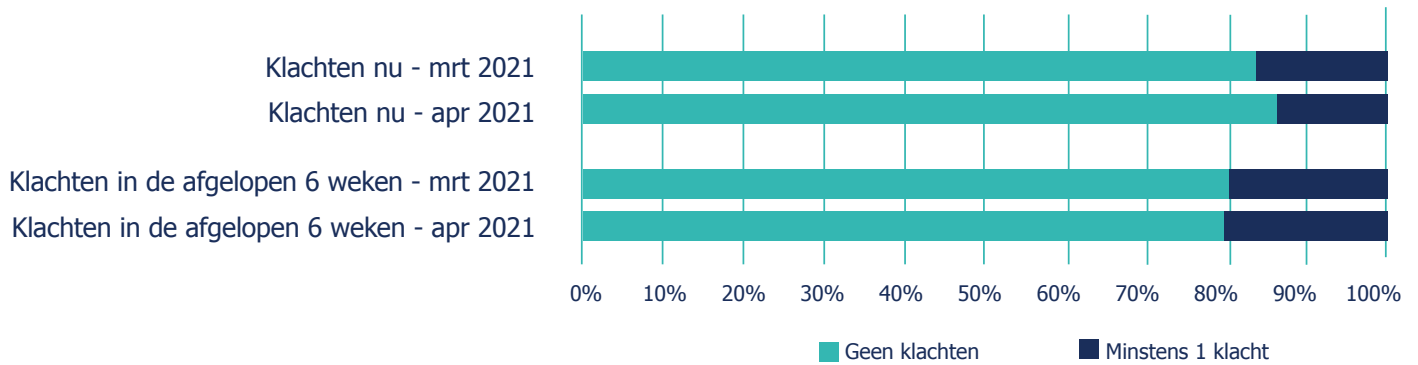
Hoeveel last hebben inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland van coronaklachten in maart en mei?

Coronaklachten zijn:

Verhoging, koorts, hoesten, niezen, neusverkouden, loopneus, keelpijn, moeilijk ademen en/of verlies van reuk en smaak.

- In mei meldt 21% van de panelleden klachten in de afgelopen zes weken. Dit is bijna hetzelfde als in maart, maar nog steeds hoger dan in februari. Toen meldde 15% klachten in de afgelopen zes weken.

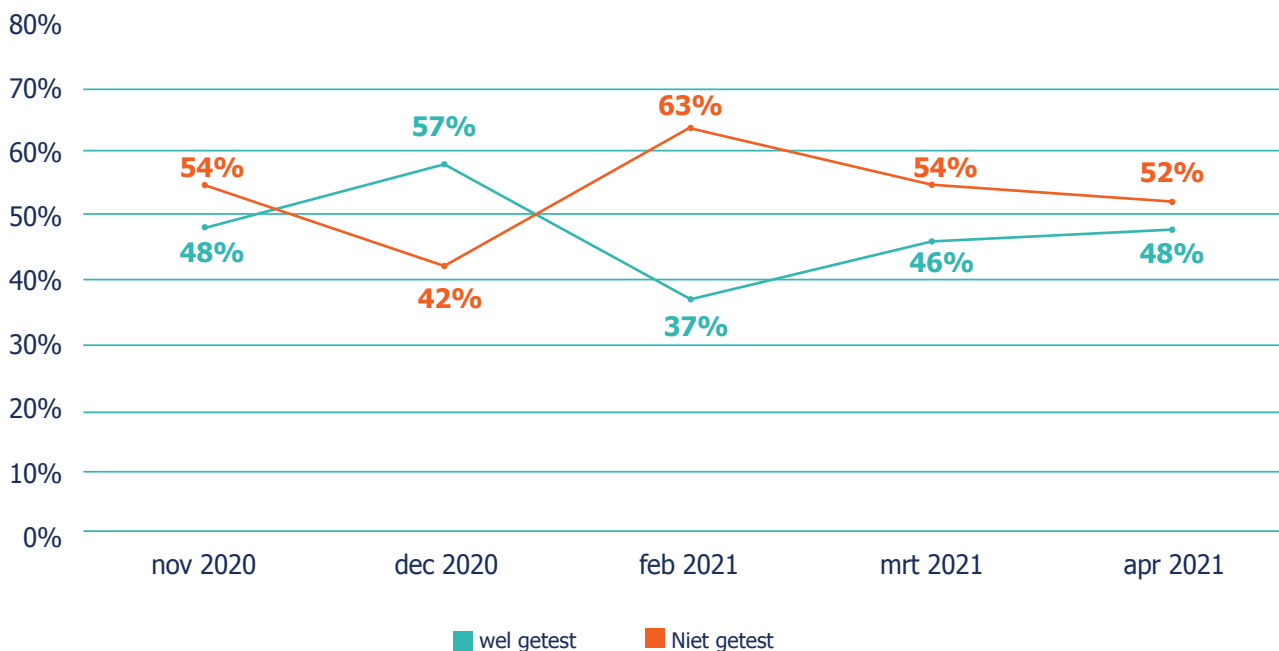
Klachten - Nu en in de afgelopen weken

Laten inwoners met klachten zich testen?

Van de mensen met minstens één klacht laat 48% zich testen. Dit is nog steeds een stuk hoger dan de 37% die zich in februari liet testen.

Testen bij klachten

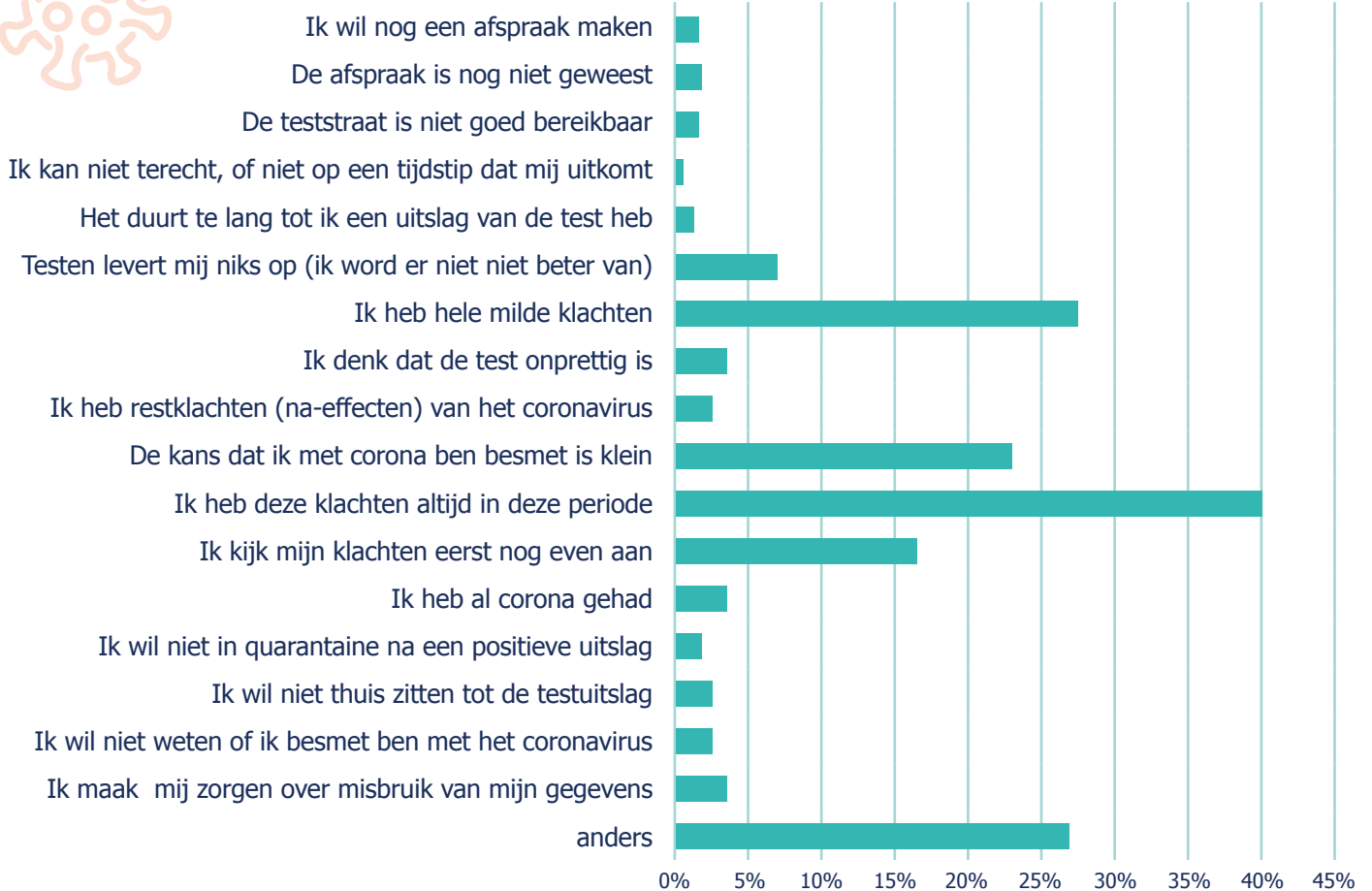

Waarom laten inwoners in Nederland zich niet testen bij coronaklachten?

- Klachten die vaker in deze periode voorkomen, zijn de meest genoemde redenen om niet te laten testen. Ook milde klachten worden als reden genoemd.
- Nederlanders geven ook als reden dat de kans op besmetting klein is. Daarnaast kijken ze de klachten ook vaak aan.

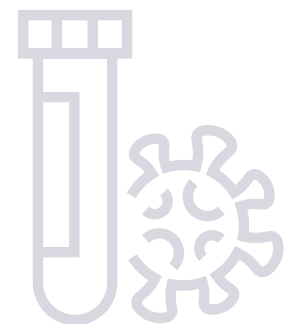
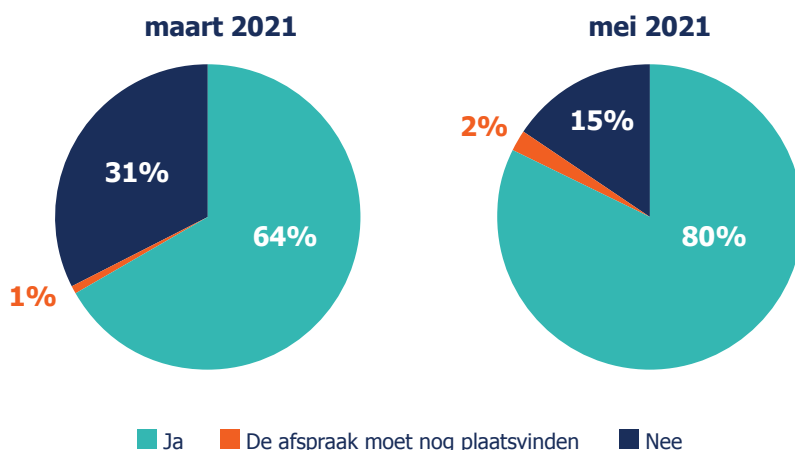

Wat was de reden om niet te testen?

Laten ouders hun kinderen met klachten testen?

In mei is een grote stijging te zien in het aantal ouders die hun kinderen liet testen. In maart koos 64% van de ouders ervoor om hun kinderen met klachten te laten testen. In mei lag dit een stuk hoger. In deze maand liet 80% van de ouders hun kinderen met klachten testen.

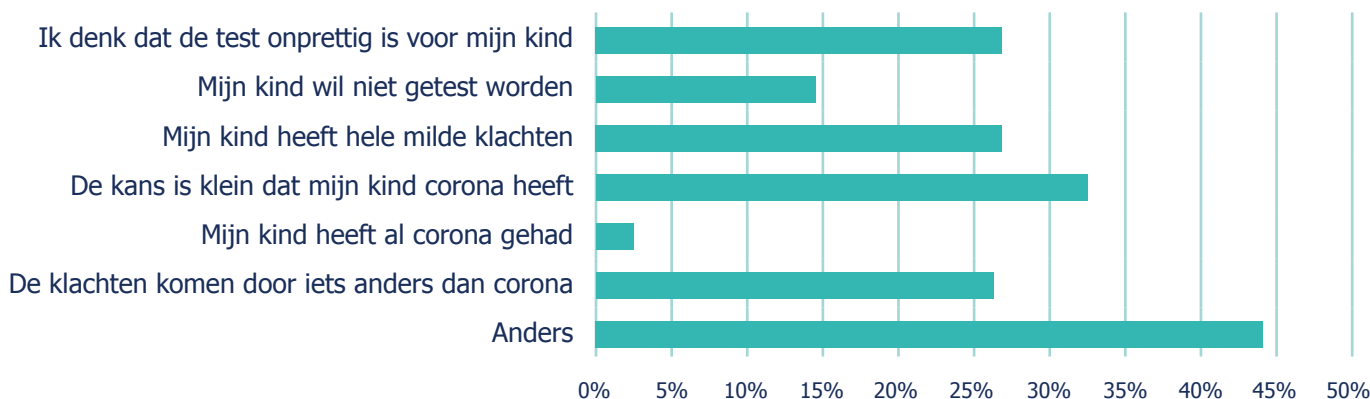

■ Ja ■ De afspraak moet nog plaatsvinden ■ Nee

Waarom laten ouders hun kinderen niet testen?

Panelleden met kinderen noemen de onprettige test vaak als reden om niet te laten testen. Daarnaast worden de kleine kans dat een kind corona heeft en milde klachten vaker als reden aangegeven. Veel ouders geven ook aan een andere reden te hebben. Vaak is deze reden dat kinderen thuis in quarantaine zitten, maar geen klachten hebben.

Wat is de reden om een kind niet te testen?

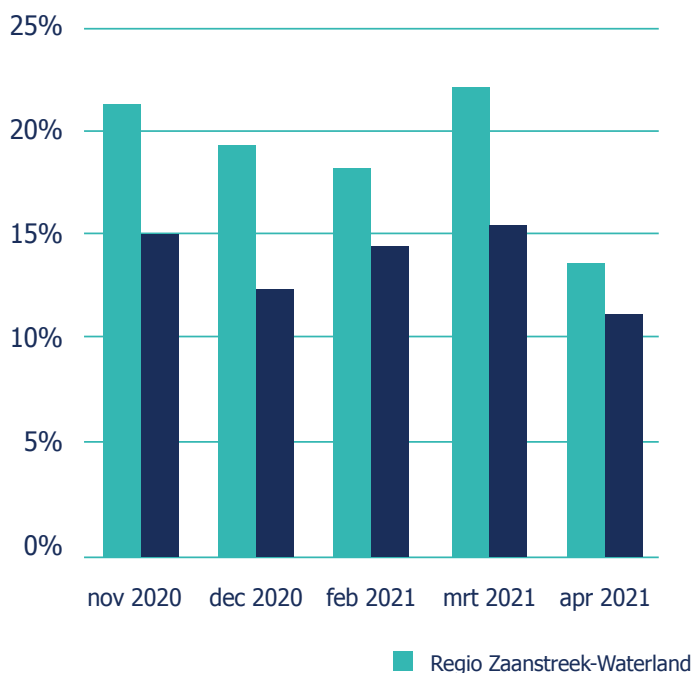

Mentale gezondheid

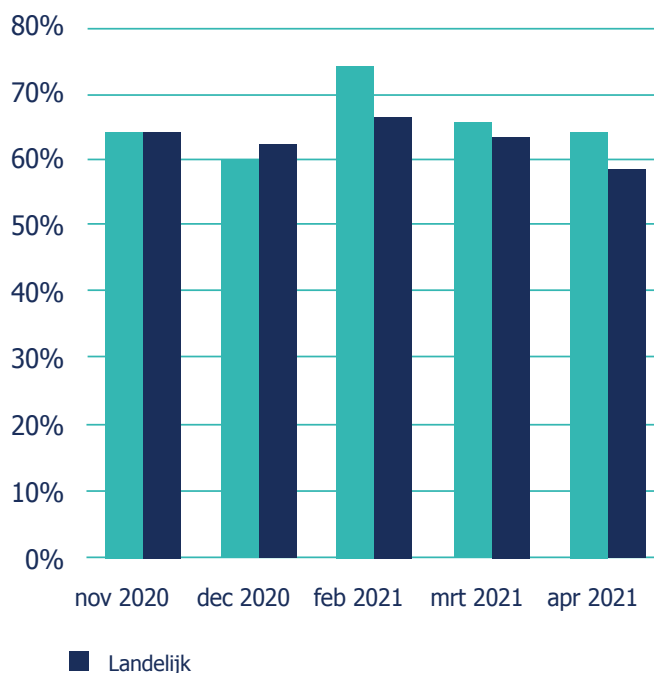
Hoe beoordelen inwoners in de regio Zaanstreek–Waterland hun mentale gezondheid vergeleken met heel Nederland?

- 14% van de panelleden in de regio zegt zich in mei (zeer) vaak gestrest te voelen. Dit is een flinke afname vergeleken met afgelopen maanden. Panelleden in de regio voelen zich nog wel meer gestrest vergeleken met de rest van Nederland. Landelijk namen de stressgevoelens ook flink af.
- In mei geeft 62% van de panelleden in de regio aan zich enigszins tot zeer eenzaam te voelen. Dit is een daling vergeleken met februari. Toen gaf rond de 73% van de panelleden aan zich eenzaam te voelen. Landelijk is er ook een kleine daling te zien in eenzame gevoelens.

(Zeer) vaak gestrest voelen

Eenzaamheid

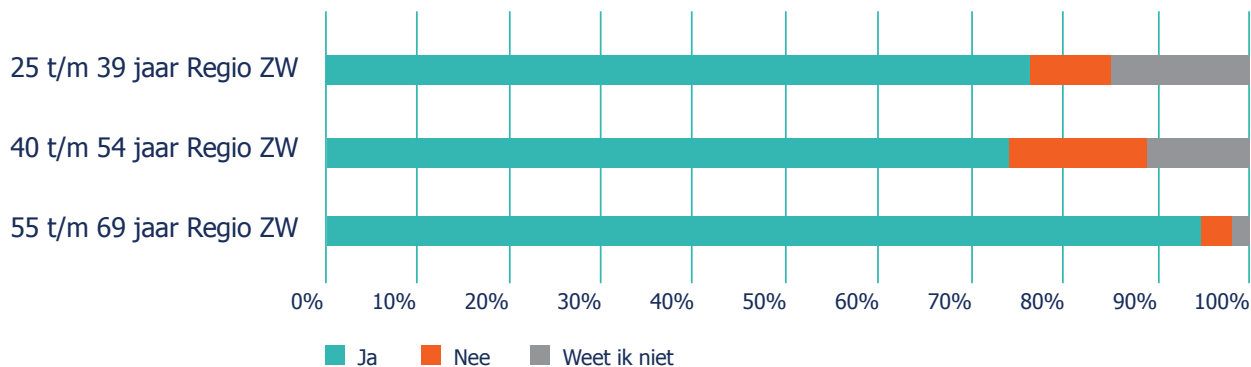

Vaccineren

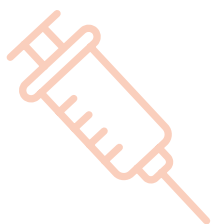
Hoe bereid zijn inwoners in de regio Zaanstreek–Waterland om zich te laten vaccineren?

- Van alle panelleden wil 82% zich laten vaccineren tegenover 7% die dit niet wil. 11% weet het nog niet.
- In de regio willen vooral oudere panelleden boven de 55 jaar zich laten vaccineren.
- Jongvolwassenen tussen de 25 en 39 jaar oud staan minder positief tegenover het vaccineren. Meer dan 9% wil geen vaccin en 15% twijfelt nog.

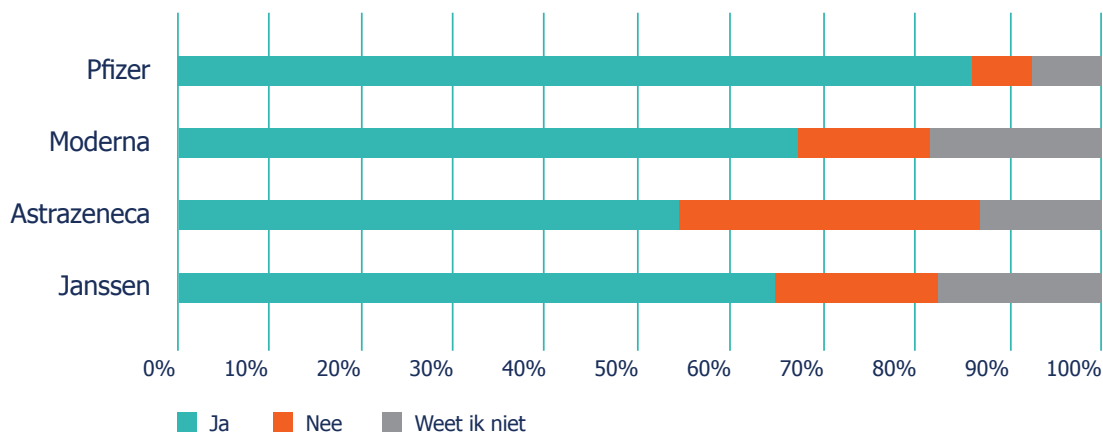
Vaccinatiebereidheid naar leeftijd

- De bereidheid verschilt ook per vaccin. Iets meer dan 87% van de panelleden geeft aan zich te willen laten vaccineren met het Pfizer vaccin. De laagste bereidheid is te zien bij het AstraZeneca vaccin. Iets meer dan de helft van de deelnemers is bereid zich te laten vaccineren met dit vaccin.

Vaccinatiebereidheid per type vaccin

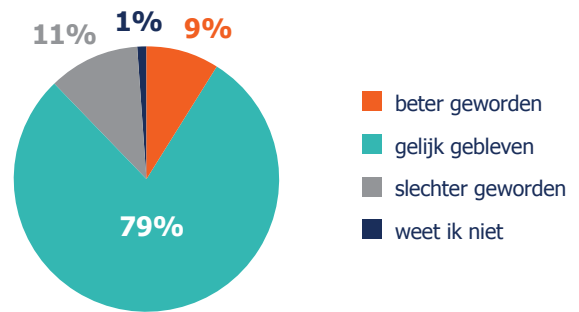

Gevolgen coronacrisis

Wat zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis en de genomen maatregelen?

- Voor de meeste panelleden veranderde de financiële situatie niet. Een kleine 9% zegt zelfs financieel erop vooruit te zijn gegaan. Aan de andere kant geeft 11% aan het financieel slechter te hebben.

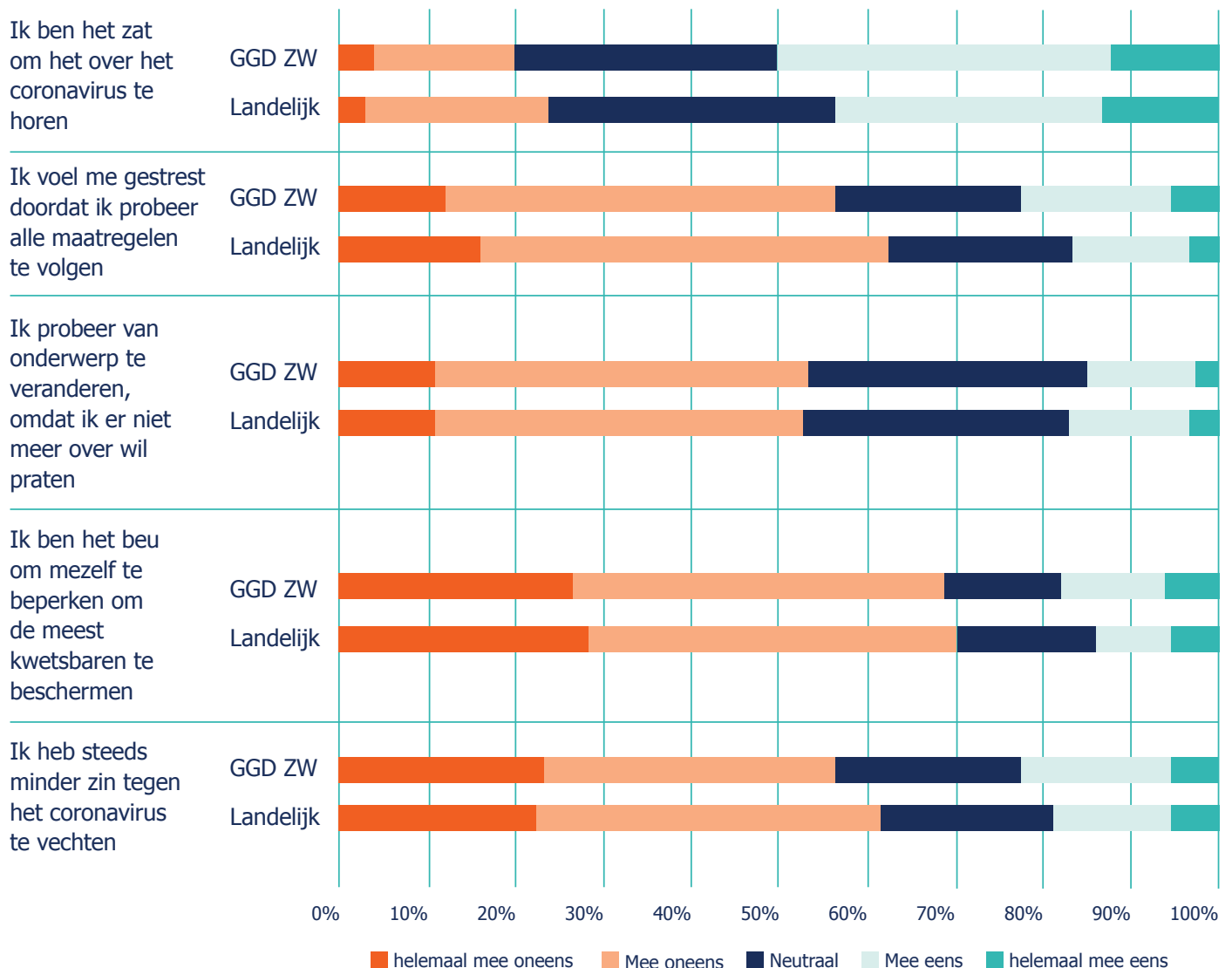
Financiële situatie

Geven inwoners aan coronamoe te zijn?

- De helft van de panelleden zijn het vooral zat om over het coronavirus te horen. Zij vinden dit ook vaker dan inwoners in de rest van het land.
- Inwoners in de regio zijn over het algemeen meer 'coronamoe' dan wat inwoners landelijk aangeven. In de regio zijn panelleden vaker gestrest door het volgen van de maatregelen. Ook zijn ze het vaker beu om zichzelf te beperken om anderen te beschermen. Daarnaast hebben ze ook minder zin om tegen het coronavirus te vechten.

Stellingen over coronamoeheid

Bereidheid om aan de maatregelen te houden flink gedaald en vaccinatiebereidheid onder (jong)volwassenen het laagst. Wel een verbetering in mentale gezondheid.

De afgelopen maanden nam de bereidheid om aan de coronamaatregelen te houden flink af. Ook is de bereidheid in Zaanstreek-Waterland lager dan in de rest van Nederland. Dit blijkt ook uit de vragen naar coronamoedigheid. Meer dan de helft van de panelleden wil niet meer over het coronavirus horen.

Wel laten iets meer mensen met klachten zich testen. Dit was in mei iets minder dan de helft. Reden om dit niet te doen is vaak dat mensen deze klachten vaker hebben in deze periode. Ook milde klachten en een kleine kans op besmetting zijn redenen om niet te testen. Ouders zijn wel steeds meer bereid om hun kind(eren) te laten testen bij klachten. Van 64% in maart naar 80% in mei.

De bereidheid om zich te laten vaccineren blijft met 82% gelijk. De groep van 25 tot 39 jarigen staan wel het minst positief tegenover vaccineren. Zo'n 7% wil geen vaccin en 15% twijfelt nog. Panelleden staan het meest positief tegenover het Pfizer en Moderna vaccin.

De mentale gezondheid is de afgelopen maand verbeterd als het gaat om gevoelens van stress. Eenzaamheidsgevoelens zijn er nog steeds, hoewel deze wel afnamen. Voor het grootste deel van de inwoners heeft corona geen financiële gevolgen. Voor 11% geldt dat zij het wel financieel slechter hebben.

Achtergrondkenmerken

Alle acht gemeenten van de regio Zaanstreek-Waterland zijn in dit onderzoek vertegenwoordigd. De vragenlijst werd opgestuurd naar panelleden van GGD Zaanstreek-Waterland. Daarnaast is de vragenlijst verspreid onder alle inwoners via (social) media. In totaal hebben 602 en 712 panelleden en inwoners de vragenlijst in maart en mei ingevuld.

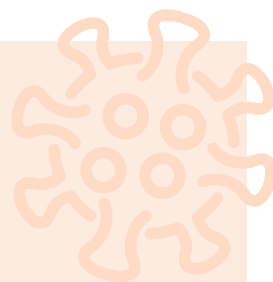
Vooraf vrouwen (72%) en hoger opgeleiden (56%) hebben meegedaan aan het onderzoek. De resultaten zijn daarom niet zomaar te vertalen naar de (gemiddelde) mening van de inwoner van de regio. Ze geven wel een aanwijzing.

44% werkt in een cruciale beroepsgroep, zoals de zorg en onderwijs. Zo'n 9% heeft een beroep wat valt onder de vitale processen, zoals veiligheid en stroomvoorziening. Van de deelnemers heeft 32% kinderen. Daarnaast heeft 57% betaald werk, is 4% werkloos en 21% met (vervroegd) pensioen.

Heeft u hulp nodig? Zoek contact!

- Voor medische vragen met betrekking tot uw eigen gezondheid bel uw huisarts.
- Voor vragen over mentale gezondheid, zie www.steunpuntcoronazorgen.nl
- Voor een luisterend oor: De Luisterlijn 0900 0767 (24/7)
- Voor (praktische) hulp: Rode Kruis Hulplijn 070 4455888
- Nazorg voor corona patiënten, zie www.c-support.nu

Of kijk op www.ggdzw.nl of <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

Resultaten panelonderzoek coronavirus maart en mei 2021

GGD Zaanstreek-Waterland, Epidemiologie - onderzoek@ggdzw.nl - Zaandam, juni 2021.

Overname van gegevens is toegestaan, indien voorzien van de volgende bronvermelding: Panelonderzoek corona maart en mei 2021. GGD Zaanstreek-Waterland, juni 2021.